

Tolden fra det bestaaende, naturligvis efter samme Principper som her, enten fordi den var forsvindende i Forhold til Værdien, eller fordi der var en Minusbeskyttelse til Stede, som man ønskede at bortrydde.

Og saa taler man om Værditolden. Hvorledes stillede det sig med Værditolden ved Toldforliget i 1897? Var der noget, man ikke maatte fravige, noget Princip, der skulde hævdes ubrydeligt, var det Værditolden. Men efter det Toldforlig, der søgtes gennemført i 1897, var der Værditold til et Beløb af 526,000 Kr.; og nu efter dette Forslag her opkræves der efter en Redegørelse, jeg i dette Øjeblik har faaet fra Generaltolddirektoratet, Værditold til et Beløb af 737,000 Kr.

Den samlede Nedgang paa Toldloven var efter det daværende Forslag 5,800,000 Kr., og nu er den næsten 2 Mill. Kr. mere.

Det forekommer mig, at alene de Kendsgerninger, jeg her har fremført, ere tilstrækkelige til at vise, hvor lidt der ligger til Grund for de Angreb, der rettes mod os paa Grundlag af en Sammenstilling af Toldforliget i 1897 og det, som her er vedtaget, og jeg tror for den Sags Skyld ikke, jeg behøver at dvæle længere derved. Kun skal jeg sige, at der med Hensyn til vort offentlige Liv og vor offentlige Moral er noget ret nedslaaende deri, at det synes, at der aldrig her i Landet kan gennemføres en Reform af større og mere væsentlig Betydning, uden at de, der have taget Ansvaret for dens Gennemførelse paa deres Skuldre og underkastet sig det store Arbejde og den overvældende Kritik, som det altid fører med sig at gennemføre noget saadant, skal behandles som Forrædere. De, der have ført os et godt Stykke henad Vejen mod det fælles Maal, undertiden langt det største Stykke, behandles som frafaldne, fordi de ikke have ført os ogsaa det sidste Stykke med, fordi de i Øjeblikket ikke have kunnet gennemføre det hele, men have maattet overlade det sidste Stykke til Fremtiden. Der er noget af en Skavank i Nationen i dette, noget af den gamle Overvurdering af Fraserne og de ufrugtbare Standpunkter, noget af det, at man uvilkaarlig foretrækker dem, der tale bredt og stort, for dem, der handle og i Handlingen naturligvis altid have nogle af

de Mangler, der knytte sig til enhver Handling og ganske særlig, hvor der er saa store Vanskeligheder.

Saa taler man om at vente. Hvis den protektionistiske Strøm er strid ude i Landene omkring os, og hvis de økonomiske Forhold her ere vanskelige, og vi staa i en Nedgangsperiode, vel, saa kunde vi jo vente, saa kunde vi igen lade nogle Aar gaa med herlige Møder og Resolutioner og Bravauder og, naar der saa var gaaet en 8—10 Aar, maaske faa en bedre Toldlov end denne. Men hvem er det, man skærer en bred Hud af Ryggen paa ved at vente? Det er Smaamanden, som ikke faar de betydelige Nedsættelser, denne Toldlov skaffer. Det er Producenterne i Landbrug og Fiskeri, Haandværk og Industri og paa alle Omraader, som i alle de Aar skulle gaa og slæbe paa Raa- og Hjelpepestoftoldens Byrde. Det er alle dem endelig, der tynges under Toldbeskyttelsens Aag. Hvem er det, der har Gavn af at vente? Det er udelukkende den Industri, som lever under overdrevent høje Toldsatser, som har en Beskyttelse, der naar højt op over det rimelige, en Toldbeskyttelse, som vi paa alle de Punkter, jeg har nævnt, have kappet af i det Forhold, som det var muligt. Desuden, hvad lærer Erfaringen os med Hensyn til at vente? Den lærer os, at det bliver vanskeligt og vanskeligere at løse Opgaven. I 70-erne havde det været muligt med forholdsvis Lethed at gennemføre en Toldlov, hvis ikke, som jeg nævnede før, det finansielle Mellemværende havde været. I 80-erne var Protektionismen allerede saa stærkt oppe i Landstinget, at Vanskelighederne forøgedes i overordentlig høj Grad. Og saa gik Tiden, og jeg ser ingen Tegn i Horisonten, som tyde paa, at disse Vanskeligheder ville blive mindre i den kommende Tid. Og et Fingerpeg i saa Henseende er det jo ogsaa, at Landstinget aldrig nogen Sinde har sendt os et saa protektionistisk Forslag som det, der laa paa vort Bord for et Par Maaneder siden, og som vi nu have faaet kappet saa godt og forsvarligt ned gennem det Forslag, som her foreligger.

Men naar man stundom synes, at den Kritik, der kan rettes imod et Arbejde som dette, dog er alt for urimelig og vil være tilbøjelig til at ærgre sig derover,